

Diem Mensis per gradum Solis datum, inuenire.

CAPVT V.

Være datum gradum Solis in limbo horizontis in ordine 12, signorum, & super eundem gradum Solis pone pedem quartæ altitudinis, quæ ibidem diem mensis indicabit, & enim rite respondebit dato Solis gradui, sed in annis bisextilis post festum S. Matthiæ, erit dies sequens immediate.

Declinationem cuiuscunq; puncti cœlestis, si quam habet, agnoscere;

CAPVT VI.

Extum hoc ac mox deinde sequens septimum caput, haud ita multo ante inter fragmenta doctissimi uiri Ioannis à regio monte, dum omnia sedulo illius scripta perquiro, reperta, quia non minus utilia quam docta sunt, non grauabor in gratiam studiosorum adscribere. Siste, inquit ille, punctum propositum sub armilla meridiana; exemplo enim nota meridiani circuli, quæ proxima est punto dato, numerum declinationis quæsitæ determinabit, aquiloniæ quidem, si in semicirculo septentrionali depræhensa fuerit nota memorata; Austrinæ uero si reliquum semicirculum possederit. Quod si punctus cœli forte oblatus in filo æquinoctiali iaceat, nullam utrinq; uersum declinationem sortietur. Is autem semicirculus septentrionalis est, qui ab æquinoctiali exorsus, polum mundi Vrlinum complectitur. Qui uero illic quoq; exurgens, aduersi poli regionem emetitur, austrinum usurpat cognomen, iam demum haud difficile coniectabitur, quibus cœli punctis declinatio proposita quantacunq; debeatur. Nam si notam finalem huiuscmodi declinationis oculo quidem intento aspicias, globum uero utrauis manu sensim torqueas, donec ad habitudinem primam restituatur, parallelum quendam in facie instrumenti contemplari poteris, cuius singulæ notæ declinationis datæ participes erunt.

Per altitudinem Solis aut alterius stellæ meridianam latitudini regionis cognoscendæ uiam parare.

CAPVT VII.

On pigeat quæso externo quodam admīniculo usum huius globi stellati interdum suffulcire, quo abundantius Astronomica meditamenta in lucem prodeant. Per quadrantem igitur aut aliud qualecunq; instrumentum, huic negocio idoneum, eleuatione meridianam Solis depræhensa, pone locum eius uerum sub armilla meridiana, ut nusquam inde labatur. Deinde eam armillam ultro citroq; leniter uolue, quo usq; arcus eius horizonte & loco Solis præfato interclusus, eleuationem meridianam instrumento peregrino acceptam ad unguem æquabit; tunc enim haudquam obscurus erit numerus graduum, qui polo mundi arctico, horizonteq; tuo comprehenduntur, cui quidem graduum multitudini latitudo regionis æquari solet. Non aliter operaberis per stellam quamcunq; oriri ac occidere solitam, si prius locum eius uerum calleas, eleuationemq; meridianam obserues. Verum cum pleracq; stellarum iugiter in superno hemisphério uersentur atq; idcirco omni mundana revolutione bis meridianum